

ւորչի կանթեղը: Իսկ Զ. շաբաթ երեկոյեան տեղի ունեցաւ երաժշտական երեկոյթ՝ բաղկացած երկու բաժնից. առաջին բաժնում երգուեցան եւրոպական ընտիր երաժշտութեան նմուշներ (հատուածներ «Պաուսան», «Թաշող Հոլլանդացին», «Միյնոն» օպերաներից, Շուբերտի մի երգը և ին), որոնց թուում Հ. Կոմիտասի ներդաշնակած «Գարուն» բանաւտեղ-ծութիւնը (Յովհաննիսեանի). իսկ երկրորդ բաժնում հայ-ժողովրդական (և մի երկու քրդական) երգեր, բոլորը Հ. Կոմիտասի ներդաշնակած: Երկու բաժնիների սկզբում բանա-խօսութիւններ եղան. խօսեցին Գալ. Սպիրիդոն Մելիքեան և Հ. Կոմիտաս վարդապետ: Խմբական երգեցողութիւններն ընդ-միջում էին մեներգներով. երգելի մեծ մասին ձայնակ-ցում էր դաշնամուրը, մի քանիսին աշակերաններից կապած նուադաժուներէ փոքրիկ խումբը: Երեկոյթն առհասարակ խիստ հմուտ կերպով էր կազմուած՝ ծոխ և բազմակողմանի բովանդակութեամբ. յաջողութիւնը կատարեալ էր: Հասա-րակ մի դպրոցական երեկոյթ չէր այդ, այլ եթէ մի կարեւոր կենտրոնում իսկ տեղի ունենար, ընտիր հասարակութեան առաջ՝ մեծ տպաւորութիւն պէտք է թողնէր անշուշտ:

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ.

Պար: Ի՛նչերը նոր տարին, Նովրուդ — Բայրամը, տօնում են, ինչպէս յայտնի է, զարնան սկզբին: Մարտի 9-ին նոր տարուայ առթիւ, ինչպէս Թաւրիզից հաղորդում են ТНФ. ЛИСТОК-ին, Ատրպատականի փոխաւքայի՝ Իրանի Թաղածաւանգի ձմեռ-նային տալատում ընդունելութիւն էր նշանակուած: Նորին Բարձրութեանը նոր տարին շնորհաւորեցին Թաւրիզի դիւա-նագիտական բոլոր մարմինները: Շնորհաւորութեան է՝ դնա-ցել նաև Ատրպատականի թեմի Հայոց առաջնորդը, Բարձր.

Ե. Ժ. Վ. Մուրադեան, հետն ունենալով Սալմաստի փոխանորդին և տեղւոյն աւագ քահանային: Հ. Մուրադեանը մատուցել է Նորին Բարձրութեանը Նորին Արքութիւն ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետի կոնդակը, հայերէն և պարսկերէն լեզուներով, և նուէրը՝ Թէյի արծաթեայ սերվիզ, Ախալցխայի գործ, զետեղուած գեղեցիկ տուփի մէջ: Նորին Բարձրութիւնը, յայտնելով իւր խորին շնորհակալութիւնը Հ. Առաջնորդին, ընդունել է նրա ձեռքից Հայրապետական կոնդակն ու նուէրը և խնդրել իւր սրտաղին գոհունակութիւնը յայտնել Նորին Արքութեան: Այնուհետև Թագաժառանգը հարցրել է Ատրպատականի Հայոց վիճակի մասին և յայտնել, որ իւր հոգացողութեան առարկան է Ատրպատականի փոխարքայութեան մէջ գտնուող բոլոր ազգերի բարեկեցութիւնն ու խաղաղութիւնն անխտիր:

Շաշաթ օր, մարտի 22-ին, երեկո, եան ժամի 8-ին, Տփլիսի նահանգական դատարանի շինութեան մէջ Կովկասեան իրաւաբանական ընկերութիւնն իւր նիստը դումարելով լսեց Մ. Ն. Աթաբէգեանի ղեկուցումը «Սուստստանի Հայոց եկեղեցու կալուածական իրաւունք»-ի մասին: Զեկուցման ծրագիրն ամփոփուած էր հետևեալ կէտերի մէջ. 1, Պատմական համառօտ ակնարկ 1836 թուի մարտի 11-ին հաստատուած Պօլսթէնիայի առաջ գալու մասին. 2, Հայոց եկեղեցու իրաւաբանական դրութիւնը. 3, Հայոց կալուածների բնաւորութեան օրէնսդրական սահմանումը. 4, Հայոց եկեղեցու առանձին մարմինները և նրանց փոխադարձ յարաբերութիւնը կալուածական իրաւունքի տեսակէտից. 5, Հայոց եկեղեցու քաղաքացիական իրաւունքը. 6, Հայոց եկեղեցին քաղաքացիական դատի սահմանում (Тѣѣ. Лѣст.):

Մարտի 24-ին նշանակուած էր Տփլիսի դատական պալատում Հայոց Կոնսիստորիաի դատը ժողովրդական լուսաւորութեան նախարարութեան գէմ: Կոնսիստորիան ներ-

կայանում էր իրրև Ախալցխայի ու Փրկիչ եկեղեցու անշարժ կալուածքի տէր: Պալատը սակայն համաձայն յիշեալ նախարարութեան կողմից ստացուած հեռադրին՝ գործի քննութիւնը յետաձգեց, մինչև որ նախարարութեան կողմից հաւատարմատար կնշանակուի: Հայոց Կոնսիստորիայի դատը պաշտպանում է երգուեալ հաւատարմատար Ս. Ս. Մելիք — Աղամեան (ТНФ. ЛНСТ):

ՏԱՃԿԱՀԱՅՔ

ՄՇՈՅ Ս. ԿԱՐԱՊԵՏԻ ՎԱՆՔԸ.

Ս. Կարապետի փոխ. վանահայր ծերունադարձ վարդան վարդապետ, «Արարատ»ի խմբագրութեան ուղղած մի առանձին գրութեամբ, վանքի անձուկ և խեղճ վիճակը նկարագրելով՝ կամենում է նորա վերայ հրաւիրել բարեպաշտ ազգայնոց ուշադրութիւնը: Յիշուի պատճառներ շատ ունինք պարտադրաց սիրով յիշելու այդ հինաւուրց, յիշատակներով հարուստ սրբավայրը: Ազգային եկեղեցւոյ հաստատութեան 1600-ամեայ տարեդարձը մեզ յիշեցնում է այն եկեղեցին, որի մէջ առաջին անգամ քահանայապետական իշխանութեամբ սեղան կանգնեց և հայ հոգի վերայ իւր անդրանիկ պատարագը մատուցեց մեր Մեծ Լուսաւորելը: Նոյն տեղում Լուսաւորչից առաջ խմբուել էին տարէցտարի հայ կտրիչները, Քաջին Վահանգի գովքը երգել, արիական զգացումներով լեցուած յարատե պատերազմի դաշտը դարձել և նոքա շարունակեցին այնուհետև Լուսաւորչաշէն տաճարի շուրջը խմբուել, արիական առաքինութեանց շնորհը եօթնանուն նահատակի Աստուծուց խնդրել: Այդ տաճարում են օրհնուել ապա դարեր շարունակ հայրենեաց պաշտպան Մամիկոնեան հերոսների յաղթական սրերը, և կայծակ է դարձրել սուրը նոցա ձեռքում՝ խորտակել ու ցրուել թշնամուն ամէն անգամ, երբ վտանգի ըսպէին ու Կարապետի անունն են տուել, նորա սրածայր դմբէթը մտքի առաջ բերելով՝ կաթոգին ջեմեռանդութեամբ